

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

KHT-yhdistys ry on tilintarkastajia edustava edunvalvontajärjestö. Jäsenemme ovat tilintarkastuslain mukaisesti hyväksytyjä KHT- ja HTM-tilintarkastajia sekä tilintarkastusalan ja taloushallinnon asiantuntijoita. Tavoitteenamme on auttaa ammattikuntaa menestymään sekä tuomaan lisäarvoa elinkeinoelämälle ja yhteiskunnalle. Taloudellista raportointia ja alan käytäntöjä edistämällä olemme mukana rakentamassa perustaa suomalaisen yhteiskunnan kilpailukyvyille ja hyvinvoinnille. Yhdistykseen kuuluu yli 90 % Suomessa toimivista tilintarkastajista.

Lausuntopyyntö VM125:00/2014

PIENYRITYSTEN MAKSUPERUSTEINEN ARVONLISÄVEROTUS

Viite

Valtiovarainministeriön Selvitys VM125:00/2014

Selvityksessä on arvioitu pienyritysten tarvetta siirtyä suoriteperusteisesta arvonlisäverotuksesta maksuperusteiseen arvonlisäverotukseen, tämän oikeudellista perustaa ja mahdollisia toteuttamismalleja sekä järjestelmän taloudellisia ja hallinnollisia vaikutuksia. Muistiossa on myös otettu kantaa alustavaan luonnokseen annettuihin lausuntoihin.

1. Ehdotettu uudistus

Selvityksessä on käsitelty ehdotusta siitä, että vuotuiselta liikevaihdoltaan alle 500 000 euron yrityksille annettaisiin halutessaan mahdollisuus siirtyä maksuperusteiseen arvonlisäveron tilitykseen ja raportointiin. Maksuperusteista arvonlisäverotusta sovellettaessa yritys suorittaisi veron myynneistään vasta siinä vaiheessa, kun se saa asiakkaalta maksun.

Uudistuksen taustana on yritysten välillä sovittavien maksuaikojen pidentyminen varsinkin tilanteissa, joissa ostaja on myyjää huomattavasti suurempi yritys. Maksuaikojen pidentyminen heikentää erityisesti pienyritysten toimintaedellytyksiä. Pienyritys voi joutua maksamaan myynnistä suoritettavan arvonlisäveron Verohallinnolle huomattavasti ennen kuin se saa maksun asiakkaalta. Pienyritysten kannalta tämä aiheuttaa ongelmia muiden maksujen hoitamisessa. Jos taas verot jätetään suorittamatta ajoissa, tästä aiheutuu yritykselle huomattavia korkokustannuksia.

2. Maksuperusteisen arvonlisäveron toteuttamismalleja

2.1. Maksuperusteen soveltaminen pelkästään myynteihin

Arvonlisäverodirektiivin perusteella pienyritysten maksuperusteinen arvonlisäverotus voitaisiin ottaa käyttöön pelkästään yrityksen myynneistään suoritettavien verojen osalta. Tässä epäsymmetrisessä mallissa yritys suorittaisi myyntien arvonlisäveron vasta siltä kalenterikuukaudelta, kun ostaja suorittaa maksun.

Valtiovarainministeriö toteaa selvityksessään muistiolounnokseen annettujen lausuntojen lausuntopalautteessa todetun, että Suomen Yrittäjät ja Suomen Taloushallintoliitto ry ovat KHT Yhdistyksen lisäksi kannattaneet epäsymmetrisen mallin käyttöönottoa. Valtiovarainministeriö toteaa kuitenkin kantanaan, ettei epäsymmetrisen mallin käyttöönotto ole oikea keino pienyritysten yleisten rahoitus- ja likviditeettiongelmiin ratkaisemiseen.

Toteamme edelleen, että mikäli pienyritysten rahoituksellisia edellytyksiä halutaan parantaa antamalla pienyrityksille mahdollisuus maksuperusteiseen arvonlisäveron raportointiin, mahdollisuus tulee antaa nimenomaan epäsymmetrisen mallin mukaisesti. Vaikka yritys tarvitsee epäsymmetrisessä mallissa erillisen menettelyn osto- ja myyntilaskuille, tämä on ainut malli, jolla todellisuudessa saadaan pienyritysten kassaongelmia helpotettua. Symmetrinen malli saattaa helpottaa pienimpien yritysten hallinnollisia ongelmia, kun kirjaukset voidaan perustaa tiliotteisiin. Muuta hyötyä mallin käyttöönotosta tuskin kuitenkaan yrityksille syntyy lukuun ottamatta yrityksiä, jotka eivät saa maksua myynnistä toimitushetkellä ja jonka myynnit ovat ostoja huomattavasti suuremmat.

Mikäli lakiehdotus tulisi voimaan ehdotetusti, heikentäisi se myös huomattavasti sellaisen verovelvollisen, johon ei sovelleta kirjanpitolakia tai jolla on kirjanpitolain mukaan oikeus laatia maksuperusteinen tilinpäätös, asemaa.

Symmetrinen malli helpottaisi pienyritysten kassavirtaongelmaa huomattavasti epäsymmetristä mallia heikommin. Mallista ei ole myöskään hyötyä tilanteessa, jossa yrityksen kertamyynnit ovat isoja ja niitä edeltää tilausta varten tehtäviä arvonlisäverollisia hankintoja useana kuukautena ennen myyntiä. Tällaisille yrityksille maksuperusteen soveltaminen myyntien arvonlisäveron raportointiin olisi erityisen tärkeää, koska ostot myyntiä varten on jouduttu rahoittamaan etupainotteisesti. Hyöty poistuisi lähes kokonaan, jos yrityksen edellytettäisiin soveltavan maksuperustetta esityksen mukaisesti myös ostoihin. Tällaisessa tilanteessa yritys joutuisi rahoittamaan ostojen lisäksi ostoista maksamaansa arvonlisäveroa aikaisempaa pidempään.

2.2. Maksuperusteen soveltaminen kahden verovelvollisen välisiin liiketoimiin

Mallia ei ole ehdotettu käyttöönotettavaksi eikä se nähdäksemme ole myöskään toteuttamiskelpoinen.

2.3. Maksuperusteen soveltaminen tilikauden aikana

Ehdotettu lakimuutos, jossa maksuperusteista arvonlisäveron raportointia ei rajata tilikauden aikaiseksi mutta arvonlisäveron raportoinnin edellytetään, luottotappiotilanteita lukuun ottamatta, tapahtuvan maksusta riippumatta viimeistään kuuden kuukauden kuluessa tavaran toimituksesta tai palvelun suorituksesta lienee toimiva. Yritysten väliset maksuajat eivät pisimmilläänkään ole yleensä yli kolmea kuukautta, joten kuuden kuukauden rajausta koskee selvityksessä esitetysti käytännössä lähinnä tilanteita, joissa arvonlisäveron maksua yritetään pitkittää maksua viivästyttämällä esimerkiksi

intressiyhteydessä toimivien yritysten kesken. Tämä myös helpottaa myyntien ja niiden arvonlisäveron raportoinnin yhdistämistä tarvittaessa jälkikäteen.

Helsingissä 9. päivänä tammikuuta 2015

KHT-YHDISTYS - FÖRENINGEN CGR RY

Eija Niemi-Nikkola
puheenjohtaja